

3 (Sem-4/CBCS) SKT HG/RC 1

2 0 2 2

SANSKRIT

Paper : SKT-HG/RC-4016

(Fundamentals of Indian Philosophy)

(Honours Generic/Regular Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(General Introduction)

1. Answer the following as directed (any four) : 1×4=4

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Indian philosophy is pessimistic / optimistic.

(Choose the correct answer)

ভাৰতীয় দৰ্শন নিৰাশাবাদী / আশাবাদী ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(b) Which Indian philosophical system is materialistic in nature?

কোনটো ভাৰতীয় দৰ্শন জড়বাদী ?

(c) Derive the word 'দৰ্শন'.

'দৰ্শন' শব্দটিৰ ব্যুৎপত্তি লিখা।

(d) How many 'Puruṣārtha's are mentioned in Indian philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শনত কেইপ্ৰকাৰ 'পুৰুষাৰ্থ'ৰ উল্লেখ কৰা হৈছে ?

(e) Write the name of an orthodox school which does not admit God (ইশ্বৰ).

'ঈশ্বৰ' বিশ্বাস নকৰা আন্তিক দৰ্শন এটাৰ নাম লিখা।

2. Write brief answers to the following questions (any three) :

2×3=6

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ সংক্ষেপে লিখা (যি কোনো তিনিটা) :

(a) Write one salient feature of Indian philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ এটি প্ৰধান বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) What are the षড়্‌দৰ্শনs?

ষড়্‌দৰ্শন কি কি ?

(c) On what ground, Indian philosophical schools are divided into two groups?

কিহৰ ভিত্তিত ভাৰতীয় দৰ্শনৰ শাখাসমূহ দুই শ্ৰেণীত ভাগ কৰা হৈছে?

(d) What is the ultimate aim of Darśana?

দৰ্শনৰ চূড়ান্ত লক্ষ্য কি?

UNIT—II

(Schools of Indian Philosophy)

3. Answer the following questions (any four) : 1×4=4

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) What is Pudgala?

পুদ্গল কি?

(b) Who is the author of 'সৰ্বদৰ্শনসংগ্ৰহ'?

'সৰ্বদৰ্শনসংগ্ৰহ'ৰ ৰচয়িতা কোন?

(c) Write the name of a commentary on *Tarkasaṅgraha*.

'তৰ্কসংগ্ৰহ'ৰ ওপৰত লিখা এটি ভাষ্যৰ নাম লিখা।

(d) How many Padārthas are accepted in *Tarkasaṅgraha*?

'তৰ্কসংগ্ৰহ'ত কেইবিধ পদাৰ্থ স্বীকাৰ কৰা হৈছে?

(c) Write the name of a Guṇa as found in the *Sāṃkhakārikā*.

‘সাংখ্যকাৰিকা’ত পোৰাধৰণে এটি গুণৰ নাম লিখা।

4. Briefly answer any *three* of the following questions : 2×3=6

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ সংক্ষেপে লিখা :

(a) What are the Four Noble Truths?

চাৰিটা আৰ্যাসত্য কি কি ?

(b) What is the significance of the term ‘বৈদ্বৈশিক’?

‘বৈশেষিক’ পদটিৰ তাৎপৰ্য কি ?

(c) What do you understand by *Svataḥ-prāmāṇyavāda*?

স্বতঃপ্ৰামাণ্যবাদ বুলিলে কি বুজা ?

(d) What are the Eightfold Paths of Yoga philosophy?

যোগদৰ্শনৰ অষ্টমার্গ কি কি ?

5. Answer any *one* of the following questions : 5

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো এটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a short note on ‘Abhāva’.

‘অভাব’ৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

(b) Briefly discuss about the Vedāntic concept of 'Brahman'.

বেদান্ত দৰ্শনৰ 'ব্ৰহ্ম' সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(c) What is the nature of 'Bhakti' according to the Bhakti School of Vedānta?

বেদান্ত দৰ্শনৰ ভক্তি সম্প্ৰদায় অনুসৰি 'ভক্তি'ৰ স্বৰূপ কি ?

(d) What is the view of Cārvākas regarding the Vedas?

বেদ সম্পৰ্কে চাৰ্বাকসকলৰ দৃষ্টিভঙ্গী কি ?

6. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is the contribution of Cārvāka philosophy towards Indian philosophy? Discuss.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ প্ৰতি চাৰ্বাক দৰ্শনৰ অৱদান কি, আলোচনা কৰা।

(b) Discuss 'Anekāntavāda' according to the Jaina philosophy.

জৈন দৰ্শনৰ মতে 'অনেকান্তবাদ' আলোচনা কৰা।

(c) Present a discussion on the nature of 'Prakṛti'.

'প্ৰকৃতি'ৰ স্বৰূপৰ ওপৰত এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।

(d) Explain 'Dravya' as found in the Vaiśeṣika philosophy.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ মতে 'দ্রব্য'ৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(e) Give a critical estimate of Nyāya philosophy.

ন্যায় দৰ্শন সবিচাৰে আলোচনা কৰা।

UNIT—III

(Problems of Indian Philosophy)

7. Answer the following questions :

1×5=5

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) The theory of Svabhāvavāda belongs to which schools of Indian philosophy?

স্বভাববাদৰ তত্ত্ব কোনটো ভাৰতীয় দৰ্শনৰ অন্তৰ্গত?

(b) What is Upamāna?

উপমান কি?

(c) On which Pramāṇa Mīmāṃsā philosophy has laid special importance?

মীমাংসা দৰ্শনত কোনটো প্ৰমাণক বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হৈছে?

(d) What is 'Apūrva' according to the Mīmāṃsā philosophy?

মীমাংসা দৰ্শনৰ মতে 'অপূৰ্ব' কি?

(e) Which Indian philosophy does not believe in Janmāntarvāda?

কোন ভাৰতীয় দৰ্শনে জন্মান্তৰবাদ বিশ্বাস নকৰে ?

8. Write short notes on any two of the following :

5×2=10

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Janmāntarvāda

জন্মান্তৰবাদ

(b) Vivartavāda

বিবৰ্তবাদ

(c) Śabda Pramāṇa

শব্দ প্ৰমাণ

(d) Idealism

ভাৰবাদ

9. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain Satkāryavāda and Asatkāryavāda.

সংকাৰ্যবাদ আৰু অসংকাৰ্যবাদ ব্যাখ্যা কৰা ।

(b) Explain the importance of law of Karma in Indian philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনত কৰ্মবাদৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা ।

- (c) What is Mokṣa or liberation? What are different Paths to attain liberation?
মোক্ৰ কাক বোলে? মোক্ৰ প্ৰাপ্তিৰ বিভিন্ন মাৰ্গসমূহ কি কি?
- (d) Present a discussion on Pratyakṣa Pramāṇa.
প্ৰত্যক্ষ প্ৰমাণৰ ওপৰত এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (e) Discuss different theories regarding Self.
আত্মা সম্পৰ্কে বিভিন্ন মতবাদ আলোচনা কৰা।

★ ★ ★